

ДОСИЕ

Туберкулоза по говедата – епидемиология, надзор и борба в България

Март 2018 г.

Отдел „Здравеопазване на животните“;
Дирекция ЗХОЖКФ, ЦУ на БАБХ,
e-mail: AHWFC@bfsa.bg
<http://babh.government.bg/bg/Page/ah/index>

1. Исторически данни за епидемиологията на заболяването в Р България

Туберкулозата по говедата /ТГ/ е установена като проблем още през 1894 г., а от 1902 г. се работи за приемането на закон, който да регламентира мерки за борба. Такъв закон е приет през 1906 г. - Закон за ветеринарносанитарната служба и полиция, който постановява, че животните с явни клинични признаци се убиват. Със Закона за ветеринарносанитарната служба от 1924 г. се организира борбата с туберкулозата по говедата, като отговорни за това са длъжностните ветеринарни лекари. Процентът на заразеност на говедата от 1925 г. до 1944 г. е както следва: 1925 г. – 15,7%, 1926 г. – 9,3%, 1927 г. – 11,8%, 1929 г. – 10,0%, 1930 г. – 10,1%, 1931 г. – 8,8%, 1932 г. – 7,5%, 1934-1944 г. – 2,6%. От 1945 до 1949 г. заразеността на говедата в отделните окръзи е между 6,4% (Видин) до 0,5% (София). През 1954-1958 г. се поставя епизоотична цел за изкореняване на ТГ. През 1959 г. е изследвано 83% от поголовието в страната и са установени 0,09% реагенти, което на практика показва, че ТГ е ликвидирана.

За периода 1997- 2016 г. са изследвани 1869 проби от едри преживни животни, от които са установени 1105 положителни резултата (57%). Завишен процент на положителните резултати за разглеждания период се наблюдава през годините 1999-2000 г. , 2003-2004г. г., както и през 2014-2016г., когато са установени голям брой епизоотични огнища в областите Добрич, Видин, Разград, Пловдив и Шумен

За периода 2010 – Март 2018 г. са обявени следните огнища на заболяването:

година	Констатирани огнища						статут на огнището		
	област	община	населено място	брой ЖО	брой животни	брой реагенти	действащо	прекратено	
2010	Монтана	Лом	Сталийска махала	1	84	16		да	
2011	Бургас	Средец	Средец	1	86			да	
2012	Няма огнища								
2013	Няма огнища								
2014	Разград	Исперих	Лудогорци	1	233	123		да	
		Разград	Липник	1	60	31		да	
		Самуил	Голяма вода	1	25	20		да	
		Самуил	Голям извор	1	20	3		да	
		Исперих	Тодорово	1	81	30		да	
	Габрово	Габрово	Гъбене	1	398	80	да		
	Кюстендил	Дупница	Бистрица	1	44	6		да	
	Видин	Видин	Градец	1	59	12		да	
		Ружинци	Тополовец	1	92	71		да	
	Плевен	Д. Митрополия	Тръстеник	1	34	23		да	
Кърджали	Черноочене	Ябълчени	1	5	3		да		
			1	30	1		да		
2015	Разград	Исперих	Печеница	1	145	60		да	
		Самуил	Богомилци	1	39	3		да	
		Разград	Стражец	1	63	6	да		
		Разград	Ясеновец	1	158	18		да	
		Исперих	Старо селище	1	7	1		да	
				1	267	4		да	
		Кубрат	Юпер	1	98	9		да	
		Исперих	Тодорово	1	19	6		да	
				1	1	1		да	
1	4	1		да					
2016	Пловдив	Асеновград	Червен	1	350	189	да		
			1	62	49		да		
			Куклен	1	91	19	да		
			Златовръх	1	32	29		да	
	Шумен	Каолиново	Климент	1	128	33		да	
				1	283	14		да	
	Разград		Самуил	Голям извор	1	121	7		да
			Цар Калоян	Цар Калоян	1	44	13		да
			Завет	Веселец	1	574	2		да
			Разград	Дянково	1	32	4		да
Силистра	Дулово		Окорш	1	293	2	да		
			П. Таслаково	1	15	1		да	
2017	Пловдив	Асеновград	Червен	1	10	10		да	
			1	77	58		да		
			Мулдава	1	18	4	да		
			Новаково	1	125	2	да		
	Стара Загора		Казанлък	Бузовград	1	130	13	да	
			Ст. Загора	Лясково	1	45	19		да
			Ст. Загора	Колена	1	3	3	да	
	Добрич	Добрич	Божурово	1	66	14	да		
	Силистра	Дулово	Паисиево	1	38	7		да	
	Шумен			Смядово	1	24	3	да	
Хисаря				Кръстевич	1	90	33		да
Пловдив	Първомай	Поройна	1	60	11	да			
			1	51	8	да			
			1	100	6	да			
Пазарджик	Пазарджик	Дебращица	1	80	5	да			
Януари -Март 2018	Пловдив	Асеновград	Мулдава	1	36	4	да		
			Боянци	1	30	1	да		
	Кърджали	Кирково	Средско	1	5	3	да		

2. Законодателство

- Закон за ветеринарномедицинската дейност;
- Директива 64/432/ЕС от 26.06.1964 г., относно проблеми, свързани със здравето на животните, които засягат търговията в Общността с говеда и свине;
- Наредба № 4 от 2010 г. за здравните изисквания към говеда и свине при транспортирането им между Република България и другите държави – членки на Европейския съюз, и за определяне на здравния статус на районите и обектите, от които произхождат тези животни, хармонизирана с Директива 64/432/ЕИО;
- Наредба № 84 от 18.07.2006 г. за изготвяне на планове за ликвидиране на бруцелозата, туберкулозата и ензоотичната левкоза по говедата;
- Наредбата № 23 от 14 декември 2005 г. за реда и начина за обявяване и регистрация на заразните болести по животните.

На 31.08.1965г.в книгата „Сборник от законоположения по ветеринарно дело“ е публикувана „Инструкция за борба против туберкулозата по селскостопанските животни и птици“, в която в чл. 1 е посочено, че: *„За здраво по отношение на туберкулозата се смята онова стопанство, в което при клиничен преглед, аутопсия и диагностични изследвания на селскостопанските животни и птици не са открити болни животни“*.

В чл. 2, б. „а“ на тази Инструкция е посочено, че: *“За попълване на стадата и фермите или за създаване на нови такива да се закупуват животни и птици само от здрави стопанства при условие, че те са били изследвани предварително и са показали отрицателен резултат“*.

В б.„б“ на същия член е посочено: *„Да се карантинират всички новопостъпващи животни и птици в продължение на 30 дни и в края на карантинния период да се изследват за туберкулоза“*.

След започване на преговорите за присъединяване на Р България към Европейския съюз през 1997 г., постепенно се хармонизира Директива 64/432/ЕС от 26.06.1964 г., относно проблеми, свързани със здравето на животните, които засягат търговията в Общността с говеда и свине. Така от 2000 година се преминава на еднократно изследване за туберкулоза на всички говеда на възраст над 42 дни. Преди 2000 година в Р България са извършвани двукратни интрадермални изследвания на говедата през пролетта и есента. От тогава се променя и изискването за измерване на дебелината на кожната гънка, което съгласно действащата Инструкцията за борба с туберкулозата е било за съмнителните случаи от 2 мм. до 5 мм., а за положителните над 5 мм., като се възприема изцяло изискването на Директива 64/432/ЕС за съмнителните разликата в дебелината на кожната гънка да бъде от 2 мм. до 4 мм., а за положителните от 4 мм. и повече от 4 мм.

През 2008 г., след като Р България е приета за държава-членка, Директива 64/432/ЕС е транспонирана изцяло в Наредба № 5 за здравните изисквания към говеда и свине при транспортирането им между Р България и другите държави – членки на

Европейския съюз, и за определяне на здравния статус на районите и обектите от които произхождат тези животни.

През 2010 г. е издадена Наредба № 4 от 08.03.2010 г. за здравните изисквания към говеда и свине при транспортирането им между Р България и другите държави-членки на Европейския съюз, и за определяне на здравния статус на районите и обектите от които произхождат тези животни, в която са включени всички промени, извършени в Директива № 64/432 до този момент.

С Наредба № 84 от 18.07.2006 г. за изготвяне на планове за ликвидиране на бруцелозата, туберкулозата и ензоотичната левкоза по говедата, публикувана в ДВ, бр. 64 от 08.08.2006 г., са транспонирани директива 77/391/ЕС и директива 78/52/ЕС и са посочени мерките, които се предприемат от компетентните власти при съмнение и потвърждение на туберкулоза по говедата

Туберкулозата по говедата е включена в Списъка на заболяванията, за които се изисква задължително обявяване при констатирането им, съгласно Наредбата № 23 от 14 декември 2005 г. за реда и начина за обявяване и регистрация на заразните болести по животните.

Както е посочено по-горе Директива 64/432/ЕС е изцяло транспонирана с Наредба № 4 от 08.03.2010г., с изключение на изискванията за интрадермалните изследвания в заражено от туберкулоза по говедата стадо и сроковете за обявяване на такова стадо за официално свободно от туберкулоза.

Опирайки се на законодателството по отношение на туберкулозата по говедата от миналия век в Р България, след извършването на редовна интрадермална туберкулинизация, всички съмнителни и положително реагирали животни се подлагат на диференциална туберкулинизация след 42 дни, след което тези говеда при които разликата в дебелината на кожната гънка над 4 мм. в полза на говеждия туберкулин се подлагат на диагностично изследване, а на говедата показали при диференциалната туберкулинизация разлика между 2 мм. и 4 мм. /неопределена реакция/ в полза на говеждия туберкулин се извършва ново интрадермално изследване с 0,2 мл. говежди туберкулин след 45-60 дни.

Второто различие от Директива 64/432/ЕС се отнася до срока в който едно заражено стадо се обявява за официално свободно от туберкулоза, като за Р България се изисква да има две отрицателни изследвания за туберкулоза от интрадермален и лабораторен резултат /ако при изследванията има реагирали говеда/, като последващото интрадермално изследване се извършва след шест месеца и при отрицателни резултати стадото се обявява за официално свободно от туберкулоза по говедата.

На 16.01.2017 г. е одобрена стандартна оперативна процедура за извършване на интрадермална туберкулинизация, отчитането и, определяне на говедата за диагностично клане и отразяване на резултатите в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните – Вет-Ис.

3. Идентификация

От 1999 г. всички говеда са идентифицират с две индивидуални ушни марки и движението им се отразява в компютъризираната база данни на Националната ветеринарномедицинска служба, съгласно изискванията на Наредба № 4 от 8.01.1998 г. за идентификация на едрите преживни животни, публикувана в ДВ, бр. 7 от 20.01.1998 г. която транспонира директива 92/102/ЕС в частта ѝ за едрите преживни животни.

След 2007 г. идентификацията на животните и регистрацията на животновъдните обекти се извършва на основание Регламент 1760/2000/ЕС.

През 2010 г. е създаден нов модул в компютъризираната система, като името на системата вече е ИИС ВетИС в която се отразяват номерата на регистрираните животновъдни обекти, идентификационните номера на говедата, имената на техните собственици, населените места в които говедата се отглеждат, както и всички придвижвания.

От 2010 г. в ИИС ВетИС се въвеждат и резултатите от интрадермалните изследвания за туберкулоза по говедата, както и резултатите от лабораторното изследване на говедата заклани с диагностична цел, срещу идентификационния номер на всяко животно, което е изследвано за туберкулоза..

В ИИС ВетИС, освен резултата от ежегодното интрадермално изследване се отразява номера на ушната марка и датата на която е извършено интрадермалното изследване. В системата се отразяват данни за датата на раждане, датата на клане, датата на смърт, датата на продажба и датите на които са закупени животни.

4. Програма за надзор и контрол на болестта туберкулозата по ЕПЖ в България-2016-2018 г.

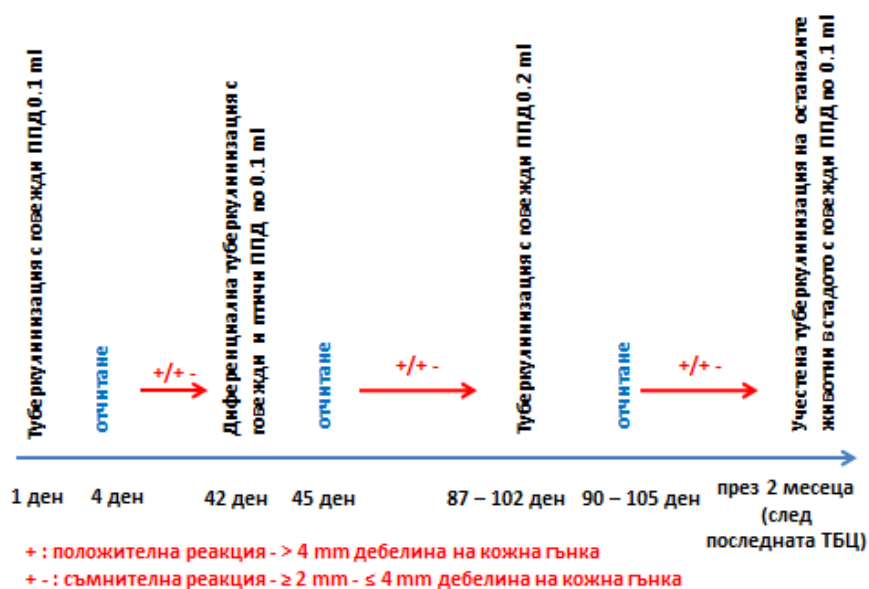
Подробна информация за програмата за надзор, стандартната оперативна процедура /СОП/ и образците на заповеди, може да намерите ТУК: <http://www.babh.government.bg/bg/Page/TBC/index/TBC/%D0%A2%D1%83%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%BE%D0%B7>

➤ **Програмата включва:**

- диагностични изследвания на терен – ежегодна, еднократна интрадермална туберкулинизация с говежди пречистен протеинов дериват (ППД) на всички ЕПЖ навършили 42 дневна възраст, в стада официално свободни от туберкулоза;
- диагностични изследвания на терен – диференциална туберкулинизация (с говежди и птичи туберкулин, на 42-я ден след първоначалната туберкулинизация) на ЕПЖ с положителна или съмнителна реакция при предходното еднократно изследване с говежди туберкулин, в стада свободни от туберкулоза;
- диагностични изследвания на терен – еднократна интрадермална туберкулинизация с говежди ППД (между 45-я и 60-я ден след диференциалната туберкулинизация) в доза 0,2 мл. на всички ЕПЖ, реагирани с положителна или съмнителна реакция при диференциалната туберкулинизация;
- в стада с констатирана туберкулоза по говедата учестени интрадермални изследвания през 2 месеца, от датата на която е заклано последното реагирало животно,

на всички ЕПЖ навършили 42 дневна възраст. В случай на отрицателни резултати за туберкулоза при всички ЕПЖ в стадото, следващото изследване се извършва след 6 месеца и при отрицателни резултати стадото се счита за свободно от болестта;

- диагностично/санитарно клане при положително или съмнително реагирани за туберкулоза ЕПЖ;
- лабораторно изследване (микробиологично и молекулярнобиологично) на лимфни възли, бял дроб, черен дроб и други вътрешни органи, взети при диагностично или санитарно клане или при съмнение за туберкулозна находка по време на кланичния месопреглед при редовно заклани животни;
- патологоанатомични и лабораторни изследвания (микробиологични и молекулярнобиологични) на органни проби от възприемчиви диви животни, при съмнение;
- диагностични изследвания на терен – еднократна интрадермална туберкулинизация с говежди ППД на всички говеда навършили 42 дневна възраст, при внос от трети страни (през последните 20 години, не е осъществяван внос от трети страни);
- еднократна туберкулинизация на всички свине (с говежди и птичи ППД туберкулин - едновременно на двете уши), които се отглеждат съвместно с ЕПЖ при които е констатирана туберкулоза;
- Обезщетяване на собствениците за принудително убити и заклани животни;
- Обезвреждане на трупове на унищожените животни;
- Дезинфекция, Дезинсекция и Дератизация в епизоотичните огнища.
- Стифиране на торта на определено място в заразените с туберкулоза животновъдни обекти и използването и след 3-4 месеца.

Фигура 1: Схема за извършване на туберкулинизация на ЕПЖ.

➤ **Обозначаване на централния орган, отговорен за надзора и координацията на отделите, отговорни за изпълнение на програмата:**

❖ Българската Агенция по безопасност на храните към Министерство на земеделието и храните:

- е централен компетентен орган, който следи за изпълняването на контрола на заразните заболявания и задължителното им обявяване;
- удостоверява статута на страната/областите, като свободни от туберкулоза по говедата;
 - обявява възникналите огнища на туберкулоза и определя мерки за ограничаване и ликвидиране на заболяването;
 - взаимодейства с институциите, които участват в програмата на национално ниво;
 - осъществява взаимодействието с другите държави членки и гарантира за здравния статус на животните и продуктите от тях при международната търговия;
 - удостоверява пред международните институции възстановяването на статута за отделните области и страната като цяло, като свободни от туберкулоза по говедата.

❖ Дирекция “Здравеопазване и хуманно отношение към животните, и контрол на фуражите” при ЦУ на БАБХ:

- разработва стратегия за контрола на туберкулозата по говедата и осъществява контрола по прилагането на програмата;
 - координира действията на всички органи участващи в програмата;
 - събира, съпоставя и анализира данни и изготвя информация и доклади с резултатите по програмата.

❖ Директорите и началник отделите по “Здравеопазване на животните” в областните дирекции по безопасност на храните:

- изпълняват програмата за контрол на туберкулозата на регионално ниво;
- контролират изпълнението на туберкулинизациите от регистрираните ветеринарни лекари;
 - контролират дейностите на всички институции на регионално ниво и докладват данните в БАБХ;
 - обобщават данни за реакциите положително/съмнително ЕПЖ, при редовната туберкулинизация, диференциалната туберкулинизация, туберкулинизацията с говежди ППД в доза 0,2 мл. и учестената туберкулинизация в заразени ферми и изпращат сведение до Дирекция “ЗХОЖКФ”;
 - вземат проби за лабораторни изследвания от заклани говеда, съмнителни за туберкулоза.

❖ Официалният контрол по здравеопазване на животните на общинско ниво:

- привежда в изпълнение програмата на местно ниво;
- осигурява проследяемост на пробите и връщане на резултатите от взетите проби обратно до фермата;
 - контролира резултатите от туберкулинизацията в базата данни, предоставена от регистрираните ветеринарни лекари;

- извършва диференциалната туберкулинизация, туберкулинизацията с говежди ППД в доза 0,2 мл. и учестена туберкулинизация;

- изготвя списък с реагиралите положително/съмнително ЕПЖ, при редовната, диференциалната и туберкулинизацията с говежди ППД в доза 0,2 мл.;

- контролира спазването на правилата за регистрация на животновъдните обекти и идентификация на животните и тяхното движение.

❖ Регистрираните ветеринарни лекари:

- извършват туберкулинизация с говежди ППД в доза 0,1 мл.;

- въвеждат данните в ИИС ВетИС от извършената туберкулинизация.

❖ Ветеринарни инспектори от отдел „Контрол на храните“:

- извършват кланичен месопреглед при рутинно заклани животни.

❖ Национална Референтна лаборатория “Туберкулоза и Антракс”, към Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт (НДНВМИ), гр. София:

- извършва лабораторно изследване (микробиологично и молекулярнобиологично) на проби от животни, при съмнение;

- информира дирекция ЗХОЖКФ за резултатите от извършените изследвания;

- изпраща проби за потвърждение и извършване на допълнителни изследвания в Референтната лаборатория на ЕС,

- участва в организациите от Европейската референтна лаборатория ринг-тестове;

- сътрудничи с националните Референтни лаборатории на други държави членки по отношение на необходимите изследвания.

➤ ***Описание на географските и административни райони, в които ще бъде изпълнена програмата.***

Програмата ще бъде изпълнена на територията на цялата страна.

- В стада свободни от туберкулоза се извършва ежегодна, еднократна интрадермална туберкулинизация с говежди пречистен протеинов дериват (ППД) в доза 0,1 мл. на всички ЕПЖ навършили 42 дневна възраст.

- На всички ЕПЖ реагирали с положителна или съмнителна реакция при еднократното интрадермално изследване се извършва диференциална туберкулинизация (с говежди и птичи туберкулин по 0.1 мл., на 42-я ден след първоначалната туберкулинизация).

- В случай на положителна или съмнителна реакция при диференциалната туберкулинизация се извършва еднократна интрадермална туберкулинизация с говежди ППД (между 45-я и 60-я ден след диференциалната туберкулинизация) в доза 0,2 мл.

- В стада с констатирана туберкулоза, на всички ЕПЖ навършили 42 дневна възраст се извършват учестени интрадермални изследвания през 2 месеца, от датата на която е заклано последното реагирало животно. В случай на отрицателни резултати за

туберкулоза при всички ЕПЖ в стадото, следващото изследване се извършва след 6 месеца и при повторно получаване на отрицателни резултати при всички животни стадото се счита за свободно от болестта.

- В стада с констатирана туберкулоза по ЕПЖ, които се отглеждат съвместно със свине се извършва еднократна туберкулинизация на всички свине с говежди и птичи ППД туберкулин, едновременно на двете уши.

- В случай на съмнение за туберкулоза се извършва диагностично/санитарно клане и се вземат проби (лимфни възли, бял дроб, черен дроб и други вътрешни органи) за лабораторно изследване.

- Лабораторно изследване на лимфни възли, бял дроб, черен дроб и други вътрешни органи се извършва и при съмнение за туберкулозна находка по време на кланичния месопреглед при редовно заклани животни.

- При необходимост и след разпореждане от Дирекция ЗХОЖКФ се извършват патологоанатомични и лабораторни изследвания (микробиологични и молекулярнобиологични) на органни проби от възприемчиви диви животни.

- Получените резултати от интрадермалните изследвания и наблюдаваните патологоанатомични изменения се попълват в протокол за извършена туберкулинизация и протокол за патологоанатомично изследване.

- При внос на говеда от трети страни, по време на задължителната карантина се извършва еднократно интрадермално изследване на всички животни навършили 42 дневна възраст. Изследването се заплаща от собственика на внесените животни.

Подробна инструкция за извършване на туберкулинизация и интерпретация на резултатите, протокол за извършена туберкулинизация протокол за патологоанатомично изследване се изготвя в началото на надзорния период от Дирекция ЗХОЖКФ.

➤ ***Мерки, изпълнявани по програмата:***

- *Мерки и законови разпоредби по отношение на регистрацията на животновъдните обекти:*

В чл. 51 от Закона за ветеринарномедицинската дейност е посочено, че животните подлежат на официална идентификация, а животновъдните обекти на регистрацията. Регистрацията на животновъдни обекти се извършва съгласно изискванията на чл. 137 от ЗВД. Всички животновъдни обекти, в които се отглеждат говеда са обект на задължителна регистрацията в регистър за контрол на движението на животните, които се пазят от собственика и компютърния регистър на ЦУ на БАБХ.

Кодовият регистрационен номер на обекта се дава еднократно и остава постоянен, независимо какви видове животни се регистрират в този обект. Всички информационни данни се съхраняват за срок 3 години след прекратяване на дейността на животновъдния обект или продажба, клане, смърт и др. на отделно животно, отглеждано в обекта.

- Мерки и законови разпоредби по отношение на идентификацията на животните:

В чл. 51 от Закона за ветеринарномедицинската дейност е посочено, че животните подлежат на официална идентификация, а животновъдните обекти на регистрация. БАБХ е официалният компетентен орган за идентификацията на животните, който поддържа компютъризирана информационна система за въвеждане на данни за идентифицираните животни и регистрираните животновъдни обекти. Последната по-късно ще се използва за проследяване на пробите и на процеса на тяхното разработване, както и за въвеждане на клиничен надзор на популацията от възприемчиви домашни животни;

- Мерки и законови разпоредби по отношение на обявяването на заболяването:

Член 124 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и Наредба № 23 от 14.12.2005 г. за реда и начина за обявяване и регистрация на заразните болести по животните определя реда и условията за обявяване на заразните болести.

Задълженията на собствениците на животновъдни по отношение на информирането за промяна в здравословния статус на животните, за случаите на клане по необходимост и умрели животни се вменяват с чл. 55 и чл. 132, ал. 1, т.4, 5 и 6, от ЗВД.

- Мерки и законови разпоредби в случай на положителен резултат:

Предприемат се мерките, съгласно Наредба № 4 от 2010 г. за здравните изисквания към говеда и свине при транспортирането им между Република България и другите държави – членки на Европейския съюз, и за определяне на здравния статус на районите и обектите, от които произхождат тези животни, хармонизирана с Директива 64/432/ЕИО.

➤ ***Ползи и очаквани резултати от програмата:***

Ползи от програмата:

- Ранно откриване на заболяването и предотвратяване на разпространението му при възприемчиви животни и хора

Очакван резултат:

- Откриване на инфектираните животни
- Идентифициране на източника на инфекция
- Ликвидиране на инфекцията в заразното стопанство
- Доказване ефикасността на приложените протиепизоотични мерки

➤ ***Данни за епизоотологията на заболяването през последните години:***

- Данни за извършен надзор и лабораторните тестове през последните години:

Критерии относно информацията, която следва да бъде предоставена, съгласно изискванията на чл. 8 от Директива 64/432/ЕЕС в случаите на възникване и на мониторинга или при програмите за ликвидиране на туберкулоза по говедата.

Регион	Общ брой говеда		Официално свободни стада		Заразени стада		Рутинни туберкулинови изследвания		Брой туберкулинови изследвания, извършени преди въвеждането в стадата [Анекс А(1)(2)(с) 3 ^о абзац (1) от Директива 64/432/ЕЕС]	Брой животни със съмнителни туберкулозни лезии, изпратени за хистологопатологично и бактериално изследване	Брой положителни животните, след извършено бактериологично изследване
	стада	Животни	Брой стада	%	Брой стада	%	Интервал между рутинните туберкулинови изследвания	Брой изследвани животни			
Благоевград	7 583	24 615	7 583	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	23 209	0	0	0
Бургас	4 686	25 269	4 686	99,98%	1	0,02%	Веднъж годишно	23 808	0	43	38
Варна	1 353	10 926	1 353	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	10 854	0	0	0
В. Търново	2 161	22 826	2 161	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	22 815	0	33	0
Видин	1 117	8 518	1 117	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8 055	0	0	0
Враца	5 265	19 331	5 265	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	17 895	0	0	0
Габрово	1 003	8 160	1 003	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8 450	0	0	0
Добрич	1 383	25 802	1 383	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	24 196	0	3	0
Кърджали	17 479	47 681	17 479	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	46 697	0	0	0
Кюстендил	1 262	6 056	1 262	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	6 031	0	0	0
Ловеч	254	11 451	254	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	11 208	0	0	0
Монтана	2 235	17 178	2 235	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	16 916	3 244	0	0
Пазарджик	7 870	18 908	7 870	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	17 015	0	0	0
Перник	1 988	6 676	1 988	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	5 302	0	0	0
Плевен	7 348	29 392	7 348	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	23 382	0	0	0
Пловдив	5 793	56 442	5 793	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	55 769	0	0	0
Разград	5 228	20 940	5 228	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	18 914	0	0	0
Русе	4 491	15 920	4 491	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	15 328	0	0	0
Силистра	3 814	12 307	3 814	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	14 832	0	0	0
Сливен	2 271	27 291	2 271	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	26 248	0	0	0
Смолян	9 837	15 469	9 837	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	14 078	0	0	0
София град	443	4 372	443	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	4 055	0	0	0
София област	7 936	16 362	7 936	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	16 424	801	0	0
Стара Загора	4 134	28 041	4 134	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	31 586	0	0	0
Търговище	5 755	26 053	5 755	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	24 332	0	0	0
Хасково	8 964	33 525	8 964	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	31 893	0	0	0
Шумен	5 070	23 779	5 070	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	29 059	0	0	0
Ямбол	1 440	25 601	1 440	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	16 048	0	0	0
Общо:	128 163	588 891	128 163	99,9993%	1	0,0007%	Веднъж годишно	564 399	4 045	79	38

Година: 2012

Регион	Общ брой говеда		Официално свободни стада		Заразени стада		Рутинни туберкулинови изследвания		Брой туберкулинови изследвания, извършени преди въвеждането в стадата [Анекс А(1)(2)(с) 3°абзац (1) от Директива 64/432/ЕЕС]	Брой животни със съмнителни туберкулозни лезии, изпратени за хистологопатологично и бактериално изследване	Брой положителни животните, след извършено бактериологично изследване
	стада	животни	Брой стада	%	Брой стада	%	Интервал между рутинните туберкулинови изследвания	Брой изследвани животни			
Благоевград	6202	32573	6202	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	29809	0	0	0
Бургас	4849	27936	4849	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	26923	0	24	0
Варна	989	12159	989	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	11161	125	0	0
В. Търново	1998	21 129	1998	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	20 873	0	1	0
Видин	725	7082	725	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	7503	421	9	0
Враца	4 798	16 920	4 798	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	16 104	0	0	0
Габрово	775	8834	775	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8813	72	0	0
Добрич	1434	23635	1434	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	22673	34	6	0
Кърджали	13849	48000	13849	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	46900	212	8	0
Кюстендил	1659	6416	1659	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	6577	161	0	0
Ловеч	1354	11 667	1354	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	10 900	0	0	0
Монтана	1528	16363	1528	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	15640	67	1	0
Пазарджик	6070	16102	6070	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	15866	0	0	0
Перник	1399	6377	1399	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	5234	0	0	0
Плевен	3837	23238	3837	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	21028	0	6	0
Пловдив	5674	65257	5674	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	59525	224	0	0
Разград	2629	18172	2629	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	18172	0	1	0
Русе	1458	15039	1458	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	14413	521	0	0
Силистра	3050	14085	3050	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	12578	0	0	0
Сливен	1952	28719	1952	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	26398	0	0	0
Смолян	7411	13823	7411	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	12479	98	1	0
София град	383	4523	383	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	4047	0	0	0
София област	4 600	12 533	4 600	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	12 533	0	0	0
Стара Загора	1578	31243	1578	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	30043	0	0	0
Търговище	4672	26088	4672	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	23269	0	0	0
Хасково	7621	39907	7621	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	34243	0	0	0
Шумен	4460	23700	4460	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	23960	260	3	0
Ямбол	1223	21611	1223	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	19013	0	0	0
Общо:	98177	593131	98177	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	556677	2195	60	0

Регион	Общ брой говеда		Официално свободни стада		Заразени стада		Рутинни туберкулинови изследвания		Брой туберкулинови изследвания, извършени преди въвеждането в стадата [Анекс А(1)(2)(с) 3°абзац (1) от Директива 64/432/ЕЕС]	Брой животни със съмнителни туберкулозни лезии, изпратени за хистологопатологично и бактериално изследване	Брой положителни животните, след извършено бактериологично изследване
	стада	Животни	Брой стада	%	Брой стада	%	Интервал между рутинните туберкулинови изследвания	Брой изследвани животни			
Благоевград	6 019	34 303	6 019	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	17 635	0	0	0
Бургас	4 557	28 673	4 557	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	16 753	0	1	0
Варна	1 177	11 889	1 177	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	7 556	0	0	0
В. Търново	1 590	24 197	1 590	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	14 725	0	0	0
Видин	689	7 048	689	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	3 560	0	0	0
Враца	4 691	16 614	4 691	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	9 291	0	0	0
Габрово	698	7 661	698	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	5 913	0	3	0
Добрич	1 426	24 737	1 426	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	13 324	0	2	0
Кърджали	14 063	48 086	14 063	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	23 470	0	0	0
Кюстендил	1 130	6 292	1 130	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	4 055	0	0	0
Ловеч	1 381	11 820	1 381	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	4 467	0	0	0
Монтана	1 393	15 199	1 393	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	9 729	0	0	0
Пазарджик	6 372	24 193	6 372	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	10 985	0	0	0
Перник	1 369	6 067	1 369	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	3 269	0	0	0
Плевен	2 975	21 577	2 975	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	13 599	0	0	0
Пловдив	5 346	65 378	5 346	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	42 276	0	0	0
Разград	2 521	17 932	2 521	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	12 351	0	31	0
Русе	1 453	14 460	1 453	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8 896	0	0	0
Силистра	2 934	13 909	2 934	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8 229	0	0	0
Сливен	1 953	28 963	1 953	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	16 155	0	0	0
Смолян	7 339	13 154	7 339	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	5 296	0	0	0
София град	375	4 926	375	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	4 754	0	0	0
София област	3 324	15 559	3 324	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	6 034	0	0	0
Стара Загора	1 533	27 768	1 533	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	21 499	0	0	0
Търговище	4 655	25 131	4 655	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	12 347	0	0	0
Хасково	7 621	39 907	7 621	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	21 281	0	0	0
Шумен	3 621	22 567	3 621	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	17 656	0	0	0
Ямбол	1 207	22 033	1 207	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8 671	0	0	0
Общо:	93 412	600 043	93 412	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	343 776	0	37	0

Година: 2014

Регион	Общ брой говеда		Официално свободни стада		Заразени стада		Рутинни туберкулинови изследвания		Брой туберкулинови изследвания, извършени преди въвеждането в стадата [Анекс А(1)(2)(с) 3 ^о абзац (1) от Директива 64/432/ЕЕС]	Брой животни със съмнителни туберкулозни лезии, изпратени за хистологопатологично и бактериално изследване	Брой положителни животните, след извършено бактериологично изследване
	стада	Животни	Брой стада	%	Брой стада	%	Интервал между рутинните туберкулинови изследвания	Брой изследвани животни			
Благоевград	6 100	33 609	6 100	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	32 031	0	0	0
Бургас	4 385	30 955	4 385	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	15 783	0	1	0
Варна	1 180	11 525	1 180	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	9 791	0	0	0
В. Търново	837	19 645	837	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	17 572	0	0	0
Видин	497	5 624	497	99.6	2	0.4	Веднъж годишно	5 096	0	38	27
Враца	4 106	16 626	4 106	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	13 016	0	0	0
Габрово	698	7 994	698	99.9	1	0.1	Веднъж годишно	8 011	0	46	24
Добрич	1 092	25 031	1 092	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	21 496	0	2	0
Кърджали	13 934	51 964	13 934	99,99	2	0.01	Веднъж годишно	42 817	0	11	8
Кюстендил	1 071	6 645	1 071	99.91	1	0.09	Веднъж годишно	6 050	0	4	4
Ловеч	1 379	12 163	1 379	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8 511	0	0	0
Монтана	1 187	14 486	1 187	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	13 994	0	0	0
Пазарджик	5 638	13 401	5 638	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	12 261	0	0	0
Перник	1 201	5 968	1 201	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	4 112	0	0	0
Плевен	3 484	45 727	3 484	99.98	1	0.02	Веднъж годишно	19 961	0	29	15
Пловдив	4 842	62 032	4 842	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	52 371	0	0	0
Разград	2 000	16 400	2 000	99.75	5	0.25	Веднъж годишно	14 844	0	209	114
Русе	1 337	12 862	1 337	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	11 825	0	0	0
Силистра	2 555	13 924	2 555	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	11 527	0	0	0
Сливен	1 962	28 622	1 962	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	26 305	0	0	0
Смолян	6 830	11 670	6 830	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8 983	0	0	0
София град	268	3 056	268	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	2 866	0	0	0
София област	3 324	15 790	3 324	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	10 977	0	0	0
Стара Загора	1 570	29 255	1 570	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	29 524	0	0	0
Търговище	2 706	18 844	2 706	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	15 065	0	0	0
Хасково	7 621	37 360	7 621	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	16 098	0	0	0
Шумен	3 621	22 566	3 621	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	18 021	0	0	0
Ямбол	1 087	21 032	1 087	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	14 384	0	0	0
Общо:	86 512	594 776	86 512	99.987 %	12	0,013%	Веднъж годишно	463 292	0	340	192

Година: 2015

Регион	Общ брой говеда		Официално свободни стада		Заразени стада		Рутинни туберкулинови изследвания		Брой туберкулинови изследвания, извършени преди въвеждането в стадата [Анекс А(1)(2)(с) 3°абзац (1) от Директива 64/432/ЕЕС]	Брой животни със съмнителни туберкулозни лезии, изпратени за хистологопатологично и бактериално изследване	Брой положителни животните, след извършено бактериологично изследване
	стада	животни	Брой стада	%	Брой стада	%	Интервал между рутинните туберкулинови изследвания	Брой изследвани животни			
Благоевград	6 605	39 255	6 605	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	3 902	0	0	0
Бургас	5 066	33 620	5 066	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	16	0	0	0
Варна	983	13 249	983	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	0	0	0	0
В. Търново	1 580	23 535	1 580	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	755	0	0	0
Видин	614	6 327	614	99,74	1	0,16%	Веднъж годишно	1 350	0	0	0
Враца	2 634	18 510	2 634	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	0	0	0	0
Габрово	467	7 427	467	99,79	1	0,21	Веднъж годишно	357	0	21	2
Добрич	1 244	25 884	1 244	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	64	0	0	0
Кърджали	11 811	56 928	11 811	99,99	2	0,01%	Веднъж годишно	2 133	0	0	0
Кюстендил	906	8 492	906	99,89	1	0,11%	Веднъж годишно	0	0	0	0
Ловеч	1 328	12 739	1 328	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	122	0	0	0
Монтана	1 312	15 403	1 312	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	479	0	0	0
Пазарджик	3 777	22 418	3 777	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	9 921	0	0	0
Перник	1 027	6 440	1 027	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	0	0	0	0
Плевен	2 333	23 024	2 333	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	9 747	0	0	0
Пловдив	4 091	60 258	4 091	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	2 517	0	0	0
Разград	2 775	20 629	2 775	99,46	15	0,54%	Веднъж годишно	2 135	0	80	39
Русе	984	13 568	984	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	482	0	0	0
Силистра	1 866	14 400	1 866	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	3 976	0	0	0
Сливен	1 585	28 507	1 585	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	2 337	0	0	0
Смолян	7 037	15 720	7 037	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	1 092	0	0	0
София град	408	4 818	408	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	0	0	0	0
София област	2 678	19 316	2 678	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	402	0	0	0
Стара Загора	1 956	30 069	1 956	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	170	0	0	0
Търговище	2 789	22 825	2 789	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	1 030	0	0	0
Хасково	6 522	48 031	6 522	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	6 532	0	0	0
Шумен	5 738	33 363	5 738	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	3 409	0	0	0
Ямбол	1 310	21 245	1 310	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	0	0	0	0
Общо:	81 426	646 000	81 426	99,976 %	20	0,024%	Веднъж годишно	52 928	0	101	41

Година: 2016

Регион	Общ брой говеда		Официално свободни стада		Заразени стада		Рутинни туберкулинови изследвания		Брой туберкулинови изследвания, извършени преди въвеждането в стадата [Анекс А(1)(2)(с) 3°абзац (1) от Директива 64/432/ЕЕС]	Брой животни със съмнителни туберкулозни лезии, изпратени за хистологопатологично и бактериално изследване	Брой положителни животните, след извършено бактериологично изследване
	стада	животни	Брой стада	%	Брой стада	%	Интервал между рутинните туберкулинови изследвания	Брой изследвани животни			
Благоевград	6 312	38 317	6 312	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	42 575	22	0	0
Бургас	5 153	30 850	5 153	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	34 921	15	0	0
Варна	1 033	11 081	1 033	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	12 128	10	0	0
В. Търново	1 227	18 676	1 227	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	25 005	16	0	0
Видин	425	5 725	425	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	5 875	48	0	0
Враца	2 490	17 455	2 490	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	18 325	5	0	0
Габрово	380	7 951	379	99,74%	1	0,26%	Веднъж годишно	8 674	10	36	5
Добрич	1 156	25 209	1 155	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	25 485	0	0	0
Кърджали	11 475	56 445	11 474	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	60 122	4	3	1
Кюстендил	775	6 645	775	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8 808	2	0	0
Ловеч	1 325	10 734	1 325	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	13 469	0	0	0
Монтана	1 260	16 053	1 260	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	18 400	0	0	0
Пазарджик	4 037	22 453	4 037	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	19 760	2	0	0
Перник	884	5 910	883	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	7 520	1	0	0
Плевен	2 299	21 204	2 299	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	22 901	4	0	0
Пловдив	4 282	66 168	4 278	99,91%	4	0,09%	Веднъж годишно	73 230	3	237	210
Разград	1 584	18 106	1 579	99,06%	15	0,94%	Веднъж годишно	19 594	44	35	10
Русе	921	13 656	921	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	14 416	3	0	0
Силистра	1 204	13 070	1 202	99,92%	2	0,16%	Веднъж годишно	13 885	2	1	1
Сливен	1 506	27 697	1 506	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	33 355	4	0	0
Смолян	6 158	12 080	6 158	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	12 422	0	0	0
София град	2 489	4 859	2 489	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	4 137	0	0	0
София област	402	15 796	402	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	21 069	3	0	0
Стара Загора	1 505	31 085	1 505	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	34 123	3	0	0
Търговище	2 803	19 922	2 803	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	21 245	0	0	0
Хасково	6 858	37 360	6 858	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	47 540	2	0	0
Шумен	5 552	23 975	5 550	99,96%	2	0,03%	Веднъж годишно	24 174	33	51	32
Ямбол	1 073	21 772	1 073	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	24 600	2	0	0
Общо:	76 568	600 254	76 547	99,969%	24	0,031%	Веднъж годишно	667 758	238	360	265

Регион	Общ брой говеда		Официално свободни стада		Заразени стада		Рутинни туберкулинови изследвания		Брой туберкулинови изследвания, извършени преди въвеждането в стадата [Анекс А(1)(2)(с) 3°абзац (1) от Директива 64/432/ЕЕС]	Брой животни със съмнителни туберкулозни лезии, изпратени за хистологопатологично и бактериално изследване	Брой положителни животните, след извършено бактериологично изследване
	стада	животни	Брой стада	%	Брой стада	%	Интервал между рутинните туберкулинови изследвания	Брой изследвани животни			
Благоевград	4 656	49 429	4 656	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	49 100	0	0	0
Бургас	2 365	37 878	2 365	99,98%	0	0,02%	Веднъж годишно	36 005	0	43	0
Варна	617	12 924	617	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	11 604	0	4	0
В. Търново	1 040	27 328	1 040	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	24 467	0	1	0
Видин	374	5 314	374	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	5 157	0	0	0
Враца	2 177	18 348	2 177	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	18 058	0	0	0
Габрово	374	8 441	373	99,73%	1	0,27%	Веднъж годишно	7 710	0	32	2
Добрич	591	27 354	590	99,83%	1	0,17%	Веднъж годишно	24 727	12	17	13
Кърджали	10 561	71 886	10 561	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	64 955	0	0	0
Кюстендил	586	8 785	586	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	8 750	0	1	0
Ловеч	1 006	14 622	1 006	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	13 472	0	0	0
Монтана	717	17 446	717	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	17 350	0	0	0
Пазарджик	5 698	20 933	5 697	99,98%	1	0,02%	Веднъж годишно	18 220	0	5	4
Перник	713	8 632	713	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	7 679	0	0	0
Плевен	2 118	21 548	2 118	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	21 385	0	0	0
Пловдив	3 119	72 682	3 109	99,65%	11	0,35%	Веднъж годишно	72 550	0	385	318
Разград	1 177	18 574	1 176	99,49%	6	0,51%	Веднъж годишно	17 891	0	26	4
Русе	996	14 377	996	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	13 704	0	0	0
Силистра	1 154	13 830	1 152	99,83%	2	0,17%	Веднъж годишно	13 689	0	24	1
Сливен	1 975	35 868	1 975	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	35 129	0	0	0
Смолян	4 914	13 740	4 914	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	12 477	0	0	0
София град	558	6 254	558	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	4 162	0	0	0
София област	1 827	25 539	1 827	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	24 308	0	0	0
Стара Загора	1 190	33 175	1 187	99,75%	3	0,25%	Веднъж годишно	32 769	0	22	18
Търговище	2 412	21 041	2 412	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	19 961	0	0	0
Хасково	7 661	54 590	7 661	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	50 269	0	0	0
Шумен	2 202	24 747	2 201	99,96%	3	0,14%	Веднъж годишно	23 494	0	3	2
Ямбол	1 025	24 770	1 025	100,00%	0	0,00%	Веднъж годишно	22 526	0	2	0
Общо:	63 803	710055	63 803	99,960%	28	0,040%	Веднъж годишно	671568	12	565	362